

ศูนย์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ประกาศชนาการแห่งประเทศไทย

ที่ สนส. 55/2551

เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับบริษัทเงินทุน

1. เหตุผลในการออกประกาศ

สถาบันการเงินจำเป็นต้องมีเงินกองทุนให้เพียงพอเพื่อรับความเสี่ยงหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต หรือขาดเชยผลขาดทุนที่ไม่ได้คาดไว้ล่วงหน้า (Unexpected Loss) สถาบันการเงินที่ดำรงเงินกองทุนในอัตราส่วนที่สูงเพียงพอต่อความเสี่ยงของแต่ละสถาบันการเงิน จะสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ว่าสถาบันการเงินมีความสามารถที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำไว้ได้ และส่งผลให้เกิดความมั่นคงและเสถียรภาพแก่ระบบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย จึงกำหนดให้บริษัทเงินทุนดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภารผูกพันที่มีความเสี่ยงทั้งหมดของบริษัทเงินทุน โดยยึดหลักการการดำรงเงินกองทุนตาม The 1998 Basel Capital Accord (Basel I) ซึ่งเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel I จะใช้ในการรองรับความเสี่ยงเฉพาะความเสี่ยงด้านเครดิตและความเสี่ยงด้านตลาด เท่านั้น

ในครั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับการดำรงเงินกองทุนของบริษัทเงินทุนตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 โดยสาระสำคัญของประกาศนี้คือการกำหนดของเงินกองทุน หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุน และการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รวบรวมประกาศชนาการแห่งประเทศไทยและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องมาประมวลไว้ในคราวเดียวกัน โดยแยกประกาศชนาการแห่งประเทศไทยออกเป็นฉบับหลัก ดังนี้

1. ประกาศชนาการแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนและหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนสำหรับบริษัทเงินทุน

2. ประกาศชนาการแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับบริษัทเงินทุน โดยการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตจะเป็นการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงที่ปรากฏอยู่ในและนอกงบดุลที่เกิดจากลูกหนี้หรือคู่สัญญาของบริษัทเงินทุนไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา

ผน屎ป 31-งท 30003-25510803

งท 300 | วันที่ 3 ส.ค. 2551

วสัยกัศน์ เป็นองค์กรที่สังคมเชื่อถือและศรัทธา

พพพ.biot.or.th บริการข้อมูลอัตโนมัติ 24 ชั่วโมง โทร. 0 - 2283 - 6789

3. ประกาศน้ำหาระบบของประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการดำเนินกองทุนเพื่อรับความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน ซึ่งครอบคลุมวิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาดสำหรับสถาบันการเงินทุกประเภทที่ต้องดำเนินกองทุนเพื่อรับความเสี่ยงด้านตลาด โดยการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาดจะเป็นการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงที่ปรากฏอยู่ในและนอกงบดูลที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของราคากลาง ๆ โดยความเสี่ยงด้านตลาดประกอบด้วย ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย อัตราแตกเปลี่ยน ราคาน้ำยาและราคาสินค้าโภคภัณฑ์

ในการแยกประกาศน้ำหาระบบของประเทศไทยออกมาเป็นรายฉบับดังกล่าวก็เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่บริษัทเงินทุนและผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับบริษัทเงินทุนได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกองทุนตามที่กฎหมายฉบับเดิมกำหนด ให้บริษัทเงินทุนนั้นสามารถดำเนินกองทุนนั้นต่อไปได้ โดยไม่ต้องยื่นขออนุญาตใหม่อีกครั้ง

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 มาตรา 30 และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติชุดกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเศรษฐกิจสำหรับรายการสินทรัพย์และภาระผูกพันรวมอนุพันธ์ทางการเงิน ให้บริษัทเงินทุนซึ่งปฏิบัติเพื่อนำไปใช้ในการคำนวณอัตราส่วนการดำเนินกองทุนของบริษัทเงินทุนตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับบริษัทเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

4. ประกาศและหนังสือเวียนที่ยกเลิก

ตามรายการ ในเอกสารแนบ 1

5. เนื้อหา

5.1 วิธีการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

ให้บริษัทเงินทุนคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามวิธีดังต่อไปนี้เพื่อนำไปใช้ในการคำนวณอัตราส่วนการดำเนินกองทุนของบริษัทเงินทุนตามที่กำหนดในประกาศน้ำหน้า แห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนและหลักเกณฑ์การดำเนินกองทุนสำหรับ บริษัทเงินทุน

(1) นำรายการในงบการเงินทางด้านสินทรัพย์ และภาระผูกพันทุกรายการ โดยใช้มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่รายงานมาคำนวณกับน้ำหนักความเสี่ยง ทั้งนี้ สินทรัพย์และการ ผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศให้แปลงค่าเป็นเงินบาทก่อน ณ วันล่าสุดเดือนที่จัดทำแบบรายงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดในประกาศน้ำหน้า แห่งประเทศไทยว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับ การบันทึกบัญชีของสถาบันการเงิน

(2) คูณสินทรัพย์แต่ละรายการด้วยน้ำหนักความเสี่ยงตามที่กำหนดไว้ใน 5.2

(3) คูณภาระผูกพันแต่ละรายการที่มิใช่รวม (4) และ (5) ด้วยค่าเปลี่ยนสภาพ (Credit Conversion Factor) ตามที่กำหนดไว้ใน 5.3 และนำค่าที่ได้คูณกับน้ำหนักความเสี่ยงของ สินทรัพย์แต่ละประเภทตามที่กำหนดไว้ใน 5.2 อีกครั้งหนึ่ง

(4) สำหรับภาระผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินตามเอกสารแนบท้าย ให้คำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount: CEA) โดยวิธี Current Exposure หรือ วิธี Original Exposure ก่อน และนำค่าที่ได้คูณกับน้ำหนักความเสี่ยง ของสินทรัพย์แต่ละประเภทตามที่กำหนดไว้ใน 5.2 โดยรายละเอียดการคำนวณมูลค่าเทียบเท่า ที่จะนับเป็นสินทรัพย์ของภาระผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินให้อธิบายตามเอกสาร แนบท้าย 3 และ 4

ทั้งนี้ ให้บริษัทเงินทุนที่ต้องดำเนินกองทุนเพื่อรับความเสี่ยงด้าน ตลาด ใช้วิธี Current Exposure ในการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับภาระ ผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาทุกราย หรือ

ให้บริษัทเงินทุนที่ไม่ต้องดำเนินกองทุนเพื่อรับความเสี่ยงด้านตลาด สามารถเลือกใช้วิธี Current Exposure หรือ วิธี Original Exposure ที่คำนวณตามอายุสัญญาได้ แต่หากมีการทำสัญญาอนุพันธ์ที่นอกเหนือจากอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตรา

ดอกเบี้ยกับคู่สัญญารายได ให้อปปิบิตามวิช Current Exposure กับทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญา
รายนั้นทันที

(5) สำหรับรายการสินทรัพย์และภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับอนุพันธ์ด้านเครดิต (Credit Derivatives) ให้คุณสินทรัพย์หรือภาระผูกพันแต่ละรายการดังกล่าวด้วยน้ำหนักความเสี่ยง หรือค่าเปลี่ยนสภาพและน้ำหนักความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้บริษัทเงินทุนทำธุรกรรม Credit Default Swaps และ Credit Linked Notes และน้ำหนักความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องตามประกาศฉบับนี้

(6) สำหรับรายการสินทรัพย์และภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitisation) ให้คุณสินทรัพย์หรือภาระผูกพันแต่ละรายการดังกล่าวด้วยน้ำหนักความเสี่ยง หรือค่าเปลี่ยนสภาพและน้ำหนักความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ และน้ำหนักความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องตามประกาศฉบับนี้

(7) รวมผลคุณของสินทรัพย์ตาม (2) และภาระผูกพันตาม (3) (4) (5) และ(6)
ทุกรายการเพื่อเป็นมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

5.2 น้ำหนักความเสี่ยงของสินทรัพย์แต่ละประเภท

เงินฝาก เงินให้สินเชื่อที่จะกล่าวดังต่อไปนี้ ให้หมายความรวมถึง ลูกหนี้ตามธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้เลินเชื้อ เช่น ลูกหนี้เช่าซื้อ ลูกหนี้ให้เช่าแบบลิสซิ่ง เป็นต้น หรือ ลูกหนี้อื่น (สิทธิเรียกร้องในทางกฎหมาย) ที่เกิดจากธุรกรรมการซื้อขายสินทรัพย์ หรือธุรกรรมการซื้อหรือขายตราสารโดยมีสัญญาว่าจะขายหรือจะซื้อคืน และธุรกรรมการยืมและไหยืมหลักทรัพย์ (Securities Borrowing and Lending) เช่น ลูกหนี้ตามสัญญาซื้อคืน ลูกหนี้ตามสัญญาให้ยืมหลักทรัพย์ ลูกหนี้มาร์จิ้นท์โอน และลูกหนี้วางเงินสดเป็นประกัน เป็นต้น

5.2.1 น้ำหนักความเสี่ยง 0

(1) เงินสดที่เป็นเงินบาทและเงินตราต่างประเทศ

(2) เงินฝากหรือเงินให้สินเชื่อแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย รวมดอกเบี้ย

ค้างรับ

(3) เงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือ หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลังคำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย หรือ หลักทรัพย์หรือตราสาร

แสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย หรือเงินให้สินเชื่อหรือลูกหนี้ที่มีหลักทรัพย์ หรือตราสารซึ่งต้นจำนวนเป็นประกัน รวมดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เนพาส่วนที่คุ้มหนี้

(4) เงินให้สินเชื่อที่กระทรวงการคลังคำมั่นเงินและดอกเบี้ยเนพาส่วนที่คุ้มหนี้ หรือเงินให้สินเชื่อใดที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติให้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้ให้ รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ

(5) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือ เงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลหรือ ธนาคารกลางของประเทศในกลุ่มประเทศ OECD¹ หรือ เงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ รัฐบาลหรือธนาคารกลางดังกล่าวคำมั่นเงินโดยปราศจากเงื่อนไข หรือตกลงรับประกันความเสี่ยง ด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์รัฐบาลหรือธนาคารกลางดังกล่าวจำนวนเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค้างรับ ทั้งนี้ เนพาส่วนที่คุ้มหนี้

(6) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลหรือ ธนาคารกลางของประเทศในกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ที่รัฐบาลหรือธนาคารกลางดังกล่าวคำมั่นเงินโดยปราศจากเงื่อนไขและเนพาส่วนที่คุ้มหนี้ หรือ ตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์รัฐบาลหรือธนาคารกลางดังกล่าวเป็น ประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ ต้องเป็นสกุลเงินของประเทศนั้น และไม่เกินกว่าหนึ่งสิบต่อ บริษัทเงินทุนมีอยู่ในเงินสกุลนั้น

(7) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์หรือตราสารแสดง สิทธิในหนี้ที่ออกโดยกองทุนเพื่อการพัฒนาและพัฒนาระบบสถาบันการเงินหรือสถาบันคุ้มครอง เงินฝาก หรือโดยนิติบุคคลที่กองทุนเพื่อการพัฒนาและพัฒนาระบบสถาบันการเงินหรือสถาบัน คุ้มครองเงินฝากถือหุ้นเต็มจำนวน หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์หรือลูกหนี้ที่มี นิติบุคคลดังกล่าว รับรอง รับอว托 หรือคำมั่นเงิน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือเงินให้สินเชื่อที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยนิติบุคคลดังกล่าวจำนวน เป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เนพาส่วนที่คุ้มหนี้

¹ กลุ่มประเทศ OECD ในประกาศฉบับนี้ หมายถึง ประเทศสมาชิกของ Organization for Economic Co-operation and Development และประเทศที่มีฐานะการเงินเทียบเท่า ได้แก่ ออสเตรเลีย ออสเตรีย เบลเยียม แคนาดา สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก พินแลนด์ ฟรังเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิตาลี ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ลัคเซมเบร็ก เม็กซิโก เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ โปรตุเกส สาธารณรัฐโลวัก สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ตุรกี สหรัฐอาณาจักร สหราชอาณาจักร ชาอุคีอะเบีย

(8) เงินให้สินเชื่อที่มีสิทธิซึ่งมีตราสารการฝากเงินหรือตัวเงินเพื่อซื้อยืนจากประชาชนซึ่งออกโดยบริษัทเงินทุนนั้น หรือมีเงินฝากที่บริษัทเงินทุนนั้น หรือมีเงินสดที่บริษัทเงินทุนนั้นยืดอีกไว้ เป็นประกัน โดยไม่รวมถึงเงินฝากหรือตัวเงินที่มีอนุพันธ์ทางการเงินแต่ ทั้งนี้ เคพะส่วนที่ไม่เกินมูลค่าตามตราสาร หรือจำนวนเงินตามเงินฝากหรือเงินสด นั้น

(9) มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน (Credit Equivalent Amount : CEA) ที่มีเงินสดที่บริษัทเงินทุนนั้นยืดอีกไว้เป็นประกัน ทั้งนี้ เคพะส่วนที่ไม่เกินกว่าจำนวนเงินสดนั้น

(10) ยอดเหลือบัญชีระหว่างสำนักงานของบริษัทเงินทุนนั้น

(11) สินทรัพย์ประเภทภาษีเงินได้รอดัดบัญชี

(12) สินทรัพย์เคพะส่วนซึ่งเท่ากับจำนวนที่ได้กันสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดซื้อตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดซื้อและการกันสำรองของสถาบันการเงิน

(13) เงินให้สินเชื่อเคพะส่วนซึ่งเท่ากับจำนวนดอกผลเข้าชี้อรอการตัดบัญชีสำหรับลูกหนี้ให้เช่าชื้อและรายได้จากการเงินรองการรับรู้สำหรับลูกหนี้ให้เช่าแบบคลิสซิง

(14) ค่าใช้จ่ายต่างๆ

(15) สิทธิเรียกร้องตามเอกสารการให้สินเชื่อหรือตัวสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุนอื่นหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์เป็นผู้ออก ซึ่งรับโอนจากประชาชน ทั้งนี้เคพะตามโครงการและจำนวนเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบ

(16) สินทรัพย์ที่เกิดจากการวัดมูลค่าดูติธรรมของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน (Mark to Market)

(17) มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA) สำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินที่ทำผ่านศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีระบบ Mark to Market และมีการเรียกและชำระมาร์จิน (Margin Call) เป็นรายวัน เช่น บริษัทตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

(18) รายการที่นำไปหักออกจากเงินกองทุนแล้ว เช่น ค่าความนิยม

5.2.2 นำหน้าความเสี่ยง 0.2

(1) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิ ในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิ ในหนี้ที่มีธนาคารพาณิชย์รับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์จำนำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เนพะส่วนที่คุ้มหนี้

(2) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิ ในหนี้ที่ออกโดยธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย หรือธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีธนาคารดังกล่าวรับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารดังกล่าวจำนำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เนพะส่วนที่คุ้มหนี้

(3) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้ หรือตราสารแสดงสิทธิ ในหนี้ที่ออกโดยบริษัทเงินทุนอื่น หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุน ในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีสถาบันดังกล่าวรับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยสถาบันดังกล่าว จำนำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เนพะส่วนที่คุ้มหนี้

(4) เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือพันธบัตรหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยองค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่สถาบันดังกล่าวรับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกัน ความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยสถาบันดังกล่าว จำนำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เนพะส่วนที่คุ้มหนี้

(5) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิ ในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ที่จะลงทะเบียนในกลุ่มประเทศไทย OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นกู้หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีธนาคารพาณิชย์ดังกล่าว รับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิ

ในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวจำนำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้เฉพาะส่วนที่คุ้มหนี้

(6) เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นสุทธิ หรือพันธบัตรหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยองค์การของรัฐในกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นสุทธิ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีสถาบันดังกล่าวรับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยสถาบันดังกล่าวจำนำเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้เฉพาะส่วนที่คุ้มหนี้

(7) เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นสุทธิ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยองค์การระหว่างประเทศ² หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นสุทธิ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ รวมดอกเบี้ยค้างรับที่มีองค์การดังกล่าว รับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยองค์การดังกล่าว จำนำเป็นประกัน รวมดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้เฉพาะส่วนที่คุ้มหนี้

(8) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้นสุทธิ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนนอกกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหุ้นสุทธิ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวรับรอง รับอาวัล คำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือที่มีหลักทรัพย์ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวจำนำเป็นประกัน รวมดอกเบี้ยค้างรับ เนพะส่วนที่คุ้มหนี้ ทั้งนี้ ต้องมีระยะเวลาคงเหลือไม่เกิน 1 ปี

(9) เงินให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกตามเด็ตเตอร์อฟเครดิต หรือเงินให้สินเชื่อเพื่อการส่งออก ตามเอกสารประเภทอื่น ที่ธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศรับผิดชอบในการชำระค่าสินค้าแทนผู้ซื้อ แต่ในกรณีผู้ออกเด็ตเตอร์อฟเครดิตหรือธนาคารพาณิชย์ที่รับผิดชอบในการชำระค่าสินค้า เป็นธนาคารจดทะเบียนนอกกลุ่มประเทศ OECD จะต้องมีระยะเวลาคงเหลือของเด็ตเตอร์อฟเครดิต หรือระยะเวลาที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องชำระค่าสินค้าไม่เกิน 1 ปี

² องค์กรระหว่างประเทศ หมายถึง European Investment Bank (EIB) European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) including International Finance Corporation (IFC) Inter-American Development Bank (IADB) African Development Bank (AfDB) Asian Development Bank (AsDB) Caribbean Development Bank (CDB) และ Nordic Investment Bank (NIB)

(10) เงินให้สินเชื่อร่วมคอกเบี้ยค้างรับที่คณารัฐมนตรีมีติให้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้ แต่สำนักงบประมาณมิได้จัดสรรเงินชำระหนี้ให้จนถ้วงพื้นระยะเวลาที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป

(11) เงินให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกที่มีธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยรับประกัน ทั้งนี้ เนพะในส่วนที่ได้มีการโอนสิทธิเรียกร้องตามกรมธรรม์ให้บริษัทเงินทุนแล้ว

(12) เงินลงทุนในหลักทรัพย์ หรือหน่วยลงทุน รวมทั้งผลตอบแทนค้างรับ ทั้งนี้ เนพะจำนวนเงินที่กระทรวงคลังทำสัญญาให้ความคุ้มครองหรือตกลงเป็นผู้รับความเสี่ยง

5.2.3 นำหนักรความเสี่ยง 0.5

(1) เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีองค์กรดังกล่าวรับรอง รับอาวาล หรือค้ำประกันหรือที่มีตราสารดังกล่าว擔任 เป็นประกัน รวมทั้งคอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ เนพะส่วนที่คุ้มหนี้

(2) เงินให้สินเชื่อเพื่อการจัดหาที่อยู่อาศัยแก่นบุคคลธรรมด้า โดยบริษัทเงินทุนรับจำนวนที่ดิน และ/หรือสิ่งปลูกสร้างนั้นลำดับหนึ่งเป็นประกัน ทั้งนี้ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวต้องมีมูลค่าไม่ต่ำกว่ายอดเงินให้สินเชื่อคงค้าง รวมทั้งคอกเบี้ยค้างรับ

(3) มูลค่าเทียบท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA) สำหรับภาระผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน เว้นแต่กรณีที่มูลค่าเทียบท่าของภาระผูกพันดังกล่าวถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่มีนำหนักรความเสี่ยงต่ำกว่า 0.5

5.2.4 นำหนักรความเสี่ยง 1.0

(1) เงินให้สินเชื่อแก่ภาคเอกชน หรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของภาคเอกชน รวมทั้งคอกเบี้ยค้างรับ

(2) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้น หุ้นกู้ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนนอกกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหุ้น หุ้นกู้ หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่มีธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวรับรอง รับอาวาล ค้ำประกัน หรือตกลงรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต หรือมีหลักทรัพย์หรือตราสารแสดง

สิทธิในหนี้ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวจำนำเป็นประกัน รวมดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ ต้องมีระยะเวลาคงเหลืออีก 1 ปี

(3) เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลหรือธนาคารกลางของกลุ่มประเทศ OECD หรือเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่รัฐบาลหรือธนาคารกลางดังกล่าวคำมั่นโดยปราศจากเงื่อนไข หรือทดลองรับประกันความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ รวมดอกเบี้ยค้างรับ ซึ่งมิใช่เงินสกุลของประเทศไทย หรือมีจำนวนเกินกว่าหนึ่งสิบห้ามีอยู่ในเงินสกุลนั้น

(4) เงินลงทุนในหน่วยลงทุน

ในกรณีที่บริษัทเงินทุนสามารถดำเนินภาระค่าสูตรของหน่วยลงทุนได้ตามกฎค่าสูตรของสินทรัพย์ที่กองทุนผู้ออกหน่วยลงทุนนั้นถืออยู่ในแต่ละวันได้ ให้บริษัทเงินทุนสามารถเลือกใช้นำหนักษณะความเสี่ยงของสินทรัพย์ดังกล่าวตามลักษณะส่วน ประเภทและจำนวนที่กองทุนนั้นลงทุนจริงตามแต่กรณีตามประกาศนี้ แทนนำหนักษณะความเสี่ยง ใน 5.2.4 ได้

(5) ลูกหนี้เช่าซื้อที่ได้หักรายได้รอตัดบัญชีแล้ว

(6) ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ สินทรัพย์ประจำอื่น ๆ และทรัพย์สินรอการขาย

(7) สินทรัพย์และภาระผูกพันอื่น ๆ ที่มิได้ระบุอัตราความเสี่ยงไว้ใน 5.2 นี้

การตีตราค่าหลักประกันในข้อนี้ ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้ถือปฏิบัติตามนี้

(1) กรณีหุ้นสุทธิ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ประเภทบุี้ตราดอกเบี้ยจะต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ตราไว้

(2) กรณีหุ้นสุทธิ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ประเภทไม่ระบุอัตราดอกเบี้ยจะต้องไม่เกินร้อยละ 60 ของจำนวนเงินที่ตราไว้

(3) กรณีหุ้นหรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของราคากองซื้อขายครั้งสุดท้ายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(4) กรณีหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้วและไม่ได้เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ตราไว้

5.3 ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) สำหรับภาระผูกพันตาม 5.1 (3)

5.3.1 ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) 1.0

- (1) การรับอาวัล รับรอง และตัดเชือกหนี้ตัวเงิน คำประกันการคุ้มครอง
เงิน และการคำประกันการขาย ขายลด หรือขายช่วงลดตัวเงิน
- (2) การสลักหลังตัวเงินแบบผู้รับสลักหลังมีสิทธิได้เบี้ย (With Recourse)
- (3) สัญญาการซื้อสินทรัพย์ ซึ่งบริษัทเงินทุนต้องปฏิบัติตาม โดยปราศจาก
เงื่อนไข
- (4) การคำประกัน การรับประกัน หรือการก่อภาระผูกพันในรูปแบบใด ๆ
ของบริษัทเงินทุน อันเนื่องมาจากการขายสินทรัพย์
- (5) ภาระผูกพันตามสัญญาขายตราสาร โดยมีสัญญาจะซื้อคืนตามวิธีการ
คำนวณที่กำหนดในเอกสารแนบ 5
- (6) ภาระผูกพันตามสัญญาคุ้มครองและให้ยืมหลักทรัพย์ (Securities Borrowing
and Lending) ตามวิธีการคำนวณที่กำหนดในเอกสารแนบ 5
- (7) การคำประกันการเพิ่มทุน หรือการคำประกันในลักษณะอื่นใดเพื่อ
ประโยชน์ในการคุ้มครองของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

5.3.2 ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) 0.5

- (1) ภาระผูกพันซึ่งขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานของลูกค้า เช่น การคำ
ประกันการรับเหมา ก่อสร้าง การคำประกันการยื่นซองประกวดราคา (Bid Bond) การคำประกัน
การปฏิบัติตามสัญญาซื้อขาย/ว่าจ้าง (Performance Bond) เป็นต้น
- (2) การประกันการจำหน่ายตราสารหรือหลักทรัพย์แบบ Firm
Underwriting
- (3) การคำประกันการชำระเงินค่าสินค้า
- (4) การคำประกันการชำระเงินค่าภาษี เช่น ค่าภาษีของชาวต่างประเทศที่
ทำงานในประเทศไทย และจะเดินทางออกนอกประเทศ ภาษีกรมสรรพากร ภาษีสินค้า
ขาเข้า หรือการขอคืนภาษี เป็นต้น

(5) การค้ำประกันต่อศาล เช่น การค้ำประกันเพื่อการดำเนินคดี หรือ เพื่อรอคำตัดสินของศาล

(6) การค้ำประกันการชำระเงินค่าน้ำหนึ่งหรือมิเตอร์น้ำ ค่าไฟฟ้าหรือมิเตอร์ไฟฟ้า

(7) การค้ำประกันเพื่อการเบิกเงินล่วงหน้า (Advance Payment Guarantee)

(8) การค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาอื่น เช่น การค้ำประกันบุคคลต่างด้าวเข้าเมือง การค้ำประกันการใช้จ่ายผ่านบัตร Synergy card หรือ Star card ในการเดินทาง เป็นต้น

(9) การค้ำประกันผลงาน/ค้ำประกันคุณภาพสินค้า (Retention/Warranty Bond)

5.3.3 ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) 0.2

ภาระผูกพันเพื่อการนำสินค้าเข้ามาตามเด็ตเตอร์ของเครดิต ทั้งที่มีเอกสารประกอบและยังไม่มีเอกสารประกอบ รวมถึงภาระการรับรองตามตัวเงินค่าสินค้านำเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด (Acceptance on Trade Bills)

5.3.4 ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) 0

(1) ตัวเงินเพื่อเรียกเก็บ

(2) วงเงินให้กู้ยืมที่ลูกค้ายังไม่ได้ใช้

(3) ค้ำประกันการออกของ (Shipping Guarantee)

(4) ภาระผูกพันที่บริษัทเงินทุนสามารถถอนออกโดยเลิกเมื่อได้กำไร

(5) ภาระผูกพันอื่น ๆ ที่มิได้ระบุค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) ไว้ใน 5.3 นี้

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2551

๘๙๒ ๖๙๙

(นางธาริยา วัฒนกASET)

ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารแนบ 1

ประกาศและหนังสือเวียนที่ยกเลิก

ที่	วันที่ ประกาศ / หนังสือเวียน	ประเภท	เลขที่	เรื่อง
1.	13 มกราคม 2540	หนังสือเวียน	ชปท. งพ.(ว) 55/2540	การคำนวณสินทรัพย์เสียจากการระดูกพัน ตามสัญญาค้ำประกัน
2.	17 ธันวาคม 2546	หนังสือเวียน	ชปท. สนส. (31) ว. 2662/2546	ยกเลิกหนังสือเวียนเกี่ยวกับน้ำหนักความ เสียงของเงินให้ถูกต้องแก่สถาบันการเงิน
3.	3 พฤศจิกายน 2548	ประกาศ ชปท.		การดำเนินเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับ สินทรัพย์และการระดูกพันของบริษัทเงินทุน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณสินทรัพย์ เสียง (หนังสือเวียนที่ ผนส. (21) ว. 24/2548 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2548)
4.	22 มีนาคม 2550	หนังสือเวียน	ชปท. ผนส. (21) ว. 534/2550	การก่อหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารแนบ 2

สัญญาอนุพันธ์ทางการเงินประเภทต่าง ๆ

อนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน ได้แก่ สัญญาดังต่อไปนี้

- (1) Foreign Exchange Forward Contracts
- (2) Foreign Exchange Futures
- (3) Currency Options Purchase
- (4) Cross Currency Swaps
- (5) อนุพันธ์ทางการเงินอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน

อนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย ได้แก่ สัญญาดังต่อไปนี้

- (1) Forward Rate Agreements
- (2) Interest Rate Futures
- (3) Interest Rate Options Purchase
- (4) Interest Rate Swaps
- (5) อนุพันธ์ทางการเงินอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน

อนุพันธ์ด้านตราสารหนี้ ได้แก่ สัญญาดังต่อไปนี้

- (1) Bond Forwards
- (2) Bond Futures
- (3) Bond Options Purchase
- (4) อนุพันธ์ทางการเงินอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน

อนุพันธ์ด้านตราสารทุน ได้แก่ สัญญาดังต่อไปนี้

- (1) Equity Forwards
- (2) Equity Futures
- (3) Equity Options Purchase
- (4) Equity Linked Swaps
- (5) อนุพันธ์ทางการเงินอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน

เอกสารแนบ 3

แนวทางการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ สำหรับภาระผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน

การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA) สำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน แบ่งได้ 2 วิธี คือ (1) วิธี Original Exposure และ (2) วิธี Current Exposure

(1) วิธี Original Exposure

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) สำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละราย เท่ากับ ยอดรวมของมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์กรณีไม่มี และมีสัญญาที่ยินยอมให้หักถอนลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน ดังนี้

$$\text{CEA}_{\text{ของลูกค้าแต่ละราย}} = \text{CEA}_{\text{กรณีไม่มี Netting Agreement}} + \text{CEA}_{\text{กรณีมี Netting Agreement}}$$

(ก) กรณีไม่มีสัญญาที่ยินยอมให้หักถอนลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (ไม่มี Netting Agreement) ตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 4

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) สำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละราย สามารถคำนวณได้ตามสูตร

$$\text{CEA} = \sum_{i=1}^n (\text{Notional Amount}_i * \text{CCF}_i \text{ ตารางที่ } 1)$$

หรือเท่ากับยอดรวมของผลคูณของจำนวนเงินตามสัญญา (Notional Amount)¹ ของอนุพันธ์ ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ยที่ทำกับคู่สัญญารายนั้นกับค่าแปลงสภาพที่เกี่ยวข้อง (Credit Conversion Factor : CCF) ตามที่กำหนดไว้ในตารางที่ 1

¹ Notional Amount ที่ใช้ในการคำนวณค่า CEA สำหรับทุกวิธีที่กล่าวถึงในประกาศฉบับนี้ ให้หมายถึง จำนวนเงินตามสัญญา อนุพันธ์ทางการเงิน ทั้งนี้ สำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินซึ่งมีการพัฒนาจากอนุพันธ์ทางการเงินพื้นฐานย่อยๆ หรือมีการ Leverage จำนวนเงินตามสัญญาหรือมีการแลกเปลี่ยนจำนวนเงินตามสัญญาหลายครั้ง (Structured Product) ให้บริษัทเงินทุนใช้ ผลรวมของจำนวนเงินตามสัญญาของทุกชุดกรรมย่อยที่ใช้คำนวณจำนวนเงินที่บริษัทเงินทุนจะได้รับในสถานการณ์ที่เป็นไปได้ จำนวนเงินทุนมากที่สุดที่อาจจะเกิดขึ้น (Effective Notional Amount) แทนจำนวนเงินตามสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน อนึ่ง Notional Amount ของสัญญา Digital Option เมื่อคูณกับค่า CCF ที่เกี่ยวข้องแล้ว จะไม่เกินค่า Payoff ของสัญญา Digital Option นั้นในกรณีใช้วิธี Original Exposure และไม่เกินค่า Payoff ของสัญญา Digital Option หักด้วยมูลค่าจากการวัดมูลค่ามุตติธรรม (Mark to Market) ในกรณีที่ใช้วิธี Current Exposure ทั้งนี้ ตัวอย่างการคำนวณ Effective Notional Amount ปรากฏในเอกสาร แนบ 3.1

ตารางที่ 1 ค่าแปลงสภาพสำหรับอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย¹
ตามวิธี Original Exposure กรณีไม่มี Netting Agreement ที่มีเงื่อนไขครบถ้วน

อายุสัญญา	อนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน	อนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย
ไม่เกิน 14 วัน	0	0
ไม่เกิน 1 ปี	0.02	0.005
เกิน 1 ปี ถึง 2 ปี	0.05	0.01
สำหรับทุก ๆ 1 ปีที่เพิ่มขึ้น	0.03	0.01

ทั้งนี้ อายุสัญญาของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน ให้นับตั้งแต่ Trade Date

(ว) กรณีมีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (มี Netting Agreement) ตามที่กำหนดในเอกสารแนบท้าย

มูลค่าเที่ยงเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) สำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละรายสามารถคำนวณได้ตามสูตร

$$CEA = \sum_{i=1}^n (\text{Notional Amount}_i * CCF_{i, \text{ตารางที่ } 2})$$

หรือเท่ากับยอดรวมของผลคูณของจำนวนเงินตามสัญญา (Notional Amount)¹ ของอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ยที่ทำกับคู่สัญญารายนั้นกับค่าแปลงสภาพที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าแปลงสภาพสำหรับอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย¹
ตามวิธี Original Exposure กรณีมี Netting Agreement ที่มีเงื่อนไขครบถ้วน

อายุสัญญา	อนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน	อนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย
ไม่เกิน 14 วัน	0	0
ไม่เกิน 1 ปี	0.0150	0.0035
เกิน 1 ปี ถึง 2 ปี	0.0375	0.0075
สำหรับทุก ๆ 1 ปีที่เพิ่มขึ้น	0.0225	0.0075

ทั้งนี้ อายุสัญญาของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน ให้นับตั้งแต่ Trade Date

(2) วิธี Current Exposure

วิธี Current Exposure เป็นวิธีการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) สำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละรายที่พิจารณาจากมูลค่าดูดีธรรมในปัจจุบันและมูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมูลค่าดูดีธรรมในปัจจุบันของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินเป็นมูลค่าจากการ Mark to Market ส่วนมูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต (Potential Future Credit Exposure : PFCE) นั้น เป็นมูลค่าจากการประมาณการซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นตลอดอายุสัญญาที่เหลือ

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) สำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละราย เท่ากับ ยอดรวมของมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์กรณีไม่มี และมีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน ดังนี้

$$\text{CEA}_{\text{ของคู่ค้าแต่ละราย}} = \text{CEA}_{\text{กรณีไม่มี Netting Agreement}} + \text{CEA}_{\text{กรณีมี Netting Agreement}}$$

กรณีลูกค้าทำสัญญา Netting Agreement มากกว่า 1 สัญญา (หรือมีมากกว่า 1 Netting Sets) ให้หาค่า CEA ของแต่ละ Netting Set แล้วนำมารวมกันเพื่อให้ได้ค่า CEA รวม สำหรับกรณีมี Netting Agreement หลายสัญญา

(2.1) กรณีไม่มีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (กรณีไม่มี Netting Agreement)

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (CEA) ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินสามารถคำนวณได้ตามสูตร

$$\text{CEA}_{\text{กรณีไม่มี Netting Agreement}} = \text{CCE} + \text{PFCE}_{\text{Gross}}$$

$$\text{โดยที่ } \text{CCE} = \sum_{i=1}^n \text{CCE}_i, \text{CCE}_i \geq 0$$

$$\text{PFCE}_{\text{Gross}} = \sum_{j=1}^n (\text{Notional Amount}_j * \text{CCF}_{j \text{ ตารางที่ 3}})$$

หรือเท่ากับยอดรวมของ

(ก) ผลรวมด้านกำไรที่ได้จากการวัดมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบัน (Mark to Market: MTM) ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน ที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญาแต่ละราย (Current Credit Exposure :CCE) และ

(ข) ผลรวมของมูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Potential Future Credit Exposure : PFCE_{Gross}) ซึ่งเท่ากับ ยอดรวมของผลคุณของจำนวนเงินตามสัญญา (Notional Amount)¹ ของอนุพันธ์ทางการเงินที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญาแต่ละรายกับค่าเปลี่ยนสภาพ (CCF) ที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเปลี่ยนสภาพสำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure

อายุที่เหลือของ สัญญา ¹	อนุพันธ์ทางการเงินด้านต่างๆ					
	อัตรา ² แลกเปลี่ยน	อัตรา ² ดอกเบี้ย	ตราสารทุน	ตราสารหนี้ ²		
				รัฐบาล	เข้า เกณฑ์	ไม่เข้า เกณฑ์
ไม่เกิน 14 วัน	0	0	0.06	0	0.05	0.10
ไม่เกิน 1 ปี	0.01	0	0.06	0	0.05	0.10
เกิน 1 ปี – 5 ปี	0.05	0.005	0.08	0.005	0.05	0.10
เกิน 5 ปี ขึ้นไป	0.075	0.015	0.10	0.015	0.05	0.10

1/ กรณีสัญญาที่มีการรับหรือจ่ายชำระเงินกัน ณ วันที่ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยมีการปรับอัตราอ้างอิงซึ่งมีผลให้สัญญาลับไม่มีมูลค่าตลาดเท่ากับศูนย์ อายุที่เหลือของสัญญาหมายถึงระยะเวลาคงเหลือก่อนการปรับอัตราอ้างอิงครั้งต่อไป ทั้งนี้ กรณีมีการวัดมูลค่ายุติธรรมของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน (Mark to Market) และเรียกเงินสดมาไว้เป็นประกันตามสัญญา Credit Support Annex หรือสัญญาอื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน ให้ใช้อายุที่เหลือของสัญญาตามระยะเวลาที่กำหนด (Valuation Time) บวกกับระยะเวลา (Holding Period) เท่ากับ 10 วัน

2/ อนุพันธ์ด้านตราสารหนี้ให้แบ่งตามประเภทตราสารหนี้ที่อ้างอิงได้เป็น 3 ประเภท คือ อนุพันธ์ด้านตราสารหนี้ที่อ้างอิงตราสารหนี้รัฐบาล อนุพันธ์ด้านตราสารหนี้ที่อ้างอิงตราสารหนี้อื่นที่เข้าเกณฑ์ และอนุพันธ์ด้านตราสารหนี้ที่อ้างอิงตราสารหนี้ที่ไม่เข้าเกณฑ์ ตามแนวทางการคำนวณเงินกองทุนสำหรับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยประเภท Specific Risk ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการดำเนินกองทุนเพื่อรับความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน

(2.2) กรณีที่มีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (มี Netting Agreement) ตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 4

มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$CEA_{\text{กรณี Netting Agreement}} = NCCE + PFCE_{\text{Net}}$$

โดยที่

(ก) ผลรวมสุทธิของมูลค่าสูตรรอมในปัจจุบัน (Net Current Credit Exposure: NCCE) ซึ่งเท่ากับ ยอดรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนที่ได้จากการหักมูลค่าสูตรรอมของสัญญาอนุพันธ์จากการเงินทุกสัญญาที่อยู่ภายใต้สัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้เดียวกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วนที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญาแต่ละราย ในกรณีที่ผลรวมสุทธิของมูลค่าสูตรรอมมีค่าเป็นบวก ให้ใช้ยอดรวมสุทธิดังกล่าวเป็นมูลค่าของ NCCE แต่กรณีที่ยอดรวมสุทธิดังกล่าวมีค่าเป็นลบหรือศูนย์ ให้ NCCE มีมูลค่าเป็นศูนย์ และ

(ข) ผลรวมของมูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Potential Future Credit Exposure : PFCE_{Net}) ของสัญญาอนุพันธ์จากการเงินทุกสัญญาที่อยู่ภายใต้สัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้เดียวกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน คำนวณได้ตามสูตรข้างล่าง

$$PFCE_{\text{Net}} = 0.4 * PFCE_{\text{Gross}} + 0.6 * NGR * PFCE_{\text{Gross}}$$

$$\text{โดยที่ } NGR = \frac{NCCE}{CCE}$$

โดย NGR (Net to gross ratio) เท่ากับ อัตราส่วนระหว่าง NCCE ซึ่งคำนวณตามข้อ 2.2 (ก) หารด้วย CCE ซึ่งคำนวณตาม 2.1 (ก) โดยบริษัทเงินทุนสามารถเลือกคำนวณ NGR ได้ 2 วิธี และหากเลือกใช้วิธีใดแล้วก็ให้ใช้วิธีนั้นอย่างสมำเสมอ ดังนี้

- การคำนวณค่า NGR สำหรับคู่สัญญาแต่ละราย ให้ใช้ค่า NCCE_{Individual} และ CCE_{Individual} ที่คำนวณจากสัญญาอนุพันธ์จากการเงินทุกสัญญาที่มีสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้เดียวกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วนที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญารายนั้นๆ

- การคำนวณหาค่า NGR สำหรับคู่สัญญาทุกราย (Aggregate Approach)
โดยใช้ค่า NCCE_{Aggregate} และ CCE_{Aggregate} ที่คำนวณจากผลรวมของ NCCE_{Individual} และ CCE_{Individual}

ของคู่สัญญาทุกรายที่บริษัทเงินทุนมีการลงนามในสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน โดยบริษัทเงินทุนจะต้องใช้ค่า NGR ที่ทางกวิชันในการคำนวณ $PFCE_{Net}$ สำหรับคู่สัญญาทุกราย

การคำนวณ $PFCE_{Net}$ ดังกล่าวได้คำนึงถึงผลการหักกลบลบหนี้ โดยหากมีการหักกลบลบหนี้ที่สมบูรณ์ทำให้ NCCE เท่ากับ 0 ทำให้ NGR เท่ากับ 0 ดังนั้น $PFCE_{Net}$ เท่ากับ 0.4 ของ $PFCE_{Gross}$ แต่หากสัญญาไม่สามารถหักกลบลบหนี้กันได้ ทำให้ NCCE เท่ากับ CCE และทำให้ NGR เท่ากับ 1 ดังนั้น $PFCE_{Net}$ เท่ากับ $PFCE_{Gross}$

กรณีการหักกลบกันของสัญญา (Offsetting)

กรณีที่คู่สัญญาทำสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Foreign Exchange Forward Contracts) หรือสัญญาอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ซึ่งมีจำนวนเงินตามสัญญาเท่ากับกระเบนเงินสดที่ต้องรับและจ่ายกันจริง ทั้งด้านซื้อและด้านขาย บริษัทเงินทุนสามารถนำสัญญาที่เป็นรายการตรงกันข้ามกัน มีวันครบกำหนดเดียวกัน (Same Maturity Date) และสกุลเงินเดียวกัน (Same Currency Pair) มาหักกลบกันได้ (Offset) หากคู่สัญญาได้ทำสัญญาที่ระบุให้สามารถหักกลบลบหนี้ได้ตามกฎหมาย

(ก) วิธี Original Exposure ให้คุณจำนวนเงินตามสัญญา ทั้งด้านซื้อและด้านขาย ที่ครบกำหนดเดียวกัน ด้วยค่าแปลงสภาพที่เกี่ยวข้อง (ตารางที่ 1 สำหรับกรณีไม่มี Netting Agreement และตารางที่ 2 สำหรับกรณีมี Netting Agreement) แล้วนำผลคุณที่ได้มาหักกลบกัน ส่วนต่างที่ได้ให้นับเป็นมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์

(ข) วิธี Current Exposure

- ในการคำนวณหาค่า CCE และ ค่า NCCE ให้นำมูลค่าสูตรรวมของสัญญาที่สามารถหักกลบกันได้มาหักกลบกันก่อน แล้วนำส่วนต่างที่ได้ไปรวมกับค่า CCE และ NCCE ของสัญญาอื่นที่เหลือ เพื่อให้ได้ยอดรวมของ CCE และ NCCE ของทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญา รายนั้น

- ในการคำนวณหาค่า $PFCE_{Gross}$ ให้คุณจำนวนเงินตามสัญญาทั้งด้านซื้อและด้านขายที่ครบกำหนดเดียวกันด้วยค่าแปลงสภาพในตารางที่ 3 แล้วนำผลคุณที่ได้มาหักกลบกันโดยส่วนต่างที่ได้คือ $PFCE_{Gross}$ ของสัญญาที่หักกลบกันได้ แล้วนำส่วนต่างที่ได้ไปบวกกับ

ค่า PFCE_{Gross} ของสัญญาอื่นที่เหลือทั้งหมดเพื่อให้ได้ยอดรวมของค่า PFCE_{Gross} ของคู่สัญญา
รายนั้น และนำไปคำนวณ PFCE_{Net} ตามวิธีการในข้อ 2.2 (ว)

ทั้งนี้ ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นลินทรัพย์ (Credit
Equivalent Amount) ตามวิธี Original Exposure และ วิธี Current Exposure ประกอบด้วย
เอกสารแนบ 3.2 และ การรายงานข้อมูลในรูปแบบ Excel File รายละเอียดประกอบในเอกสาร
แนบ 3.3

เอกสารแนบ 3.1

ตัวอย่างการคำนวณ Effective Notional Amount

Notional Amount / Effective Notional Amount

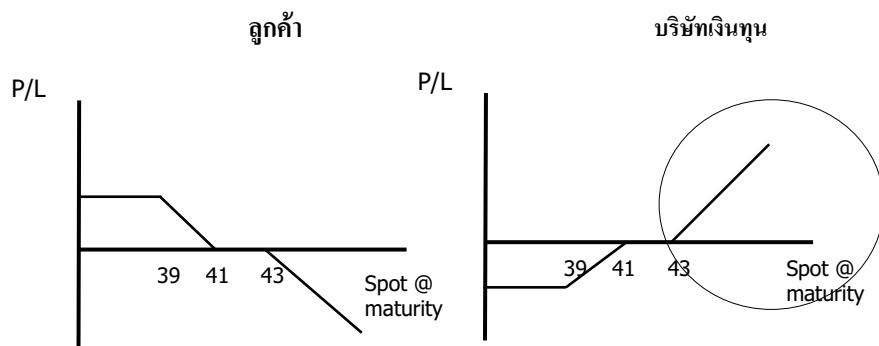
- Notional Amount หมายถึง จำนวนเงินตามสัญญา
- Effective Notional Amount หมายถึง สำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินซึ่งมีผลรวมของจำนวนเงินตามสัญญาของทุกธุกรรมย่อยที่ใช้คำนวณจำนวนเงินที่จะได้รับในสถานการณ์ที่เป็นไปอย่างมากที่สุดที่อาจจะเกิดขึ้น สำหรับ
  - (1) การพัฒนาจากอนุพันธ์ทางการเงินพื้นฐานย่อยๆ เช่น Seagull หรือ
  - (2) มีการ Leverage จำนวนเงินตามสัญญา หรือ
  - (3) มีการแลกเปลี่ยนจำนวนเงินตามสัญญาหลายครั้ง (Structured Product)
- Notional Amount ของสัญญา Digital Options เมื่อคุณกับค่า CCF ที่เกี่ยวข้องแล้ว จะไม่เกินค่า Payoff ของสัญญา Digital Options นั้นในกรณีใช้ไว้ Original Exposure และไม่เกินค่า Payoff ของสัญญา Digital Options หักด้วยมูลค่าจากการตีราคา (Mark to Market) ในกรณีที่ใช้ไว้ Current Exposure

1. Effective Notional อนุพันธ์ทางการเงินมีการพัฒนาจากอนุพันธ์พื้นฐานย่อย ๆ เช่น Seagull : ลูกค้าเป็น Exporter มีภาระต้องรับชำระ USD ในอนาคต

สรุปประกอบ

ลำดับ	ลูกค้า	บริษัทเจนทุน
1	ซื้อ USD Put/THB Call @ 41 Notional Amount 1 M\$	ขาย USD Put/THB Call @ 41 Notional Amount 1 M\$
2	ขาย USD Call/THB Put @ 43 Notional Amount 1 M\$	ซื้อ USD Call/THB Put @ 43 Notional Amount 1 M\$
3	ขาย USD Put/THB Call @ 39 Notional Amount 1 M\$	ซื้อ USD Put/THB Call @ 39 Notional Amount 1 M\$

Effective Notional: Seagull

Scenario	การ Exercise	Effective Notional
$\text{Spot} \leq 39$	- ลูกค้า exercise Put @ 41 - Bank exercise Put @ 39	เมื่อว่าบริษัทเงินทุน จะ exercise put option Notional Amt. 1 M แต่เนื่องจากเป็นการ exercise เพื่อลดผลขาดทุน (จากการที่ลูกค้า exercise put option เช่นกัน) $\therefore$ ใน scenario นี้ให้คิด notional = 0
$39 < \text{Spot} < 41$	ลูกค้า exercise Put @ 41	N/A
$41 \leq \text{Spot} \leq 43$	ไม่มีการ exercise option	N/A
$\text{Spot} > 43$	บริษัทเงินทุน exercise Call @ 43	Call option / Notional Amt. 1 M

การพิจารณาเกณฑ์เดิม

คิดทุก transactions ที่ บริษัทเงินทุน เป็นผู้ซื้อ : บริษัทเงินทุน จะต้องคิดสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับธุรกรรมนี้คือ

1. USD Call/THB Put @ 43
2. USD Put/THB Call @ 39

การพิจารณาเกณฑ์ Effective Notional

หลักของ Effective Notional คิด Scenario ที่ บริษัทเงินทุน มีโอกาสได้ประโยชน์มากที่สุดจะเห็นได้ว่าถึงแม้ บริษัทเงินทุน จะมีการซื้อ Options 2 ตัว แต่ไม่มี Scenario ใดเลยที่ บริษัทเงินทุน มีโอกาส Exercise Option ทั้ง 2 ตัวพร้อมกัน ดังนั้น SLL ในกรณีจะคิดเพียง Call Option ที่ บริษัทเงินทุน ซื้อจากลูกค้า โดยมีจำนวน Effective Notional = 1 M

2. Effective Notional อนุพันธ์ทางการเงินที่มีการ Leverage จำนวนเงินตามสัญญา

เช่น IRS Notional Amount 1,000 ล้านบาท จ่าย 8% รับ 2 (THBFIX) เท่ากับ การทำ IRS 2 สัญญา แต่ละสัญญามี Notional Amount 1,000 ล้านบาท โดยแต่ละสัญญาจ่าย fixed rate ที่ 4% และรับ floating rate ที่ THBFIX ดังนั้น Effective Notional Amount เท่ากับ 2,000 ล้านบาท

เอกสารแนบ 3.2

ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount)

1. การคำนวณตามวิธี Original Exposure

สมมติว่าทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนกับนาย ก 3 สัญญา

CCY (ชื่อ)	CCY (ชาติ)	Notional Amount (ลบ.)	อายุตาม สัญญา (Original Maturity)	วิธีที่ 1		วิธีที่ 2	
				CCF วิธีที่ 1	Not. Amt. * CCF	CCF วิธีที่ 2	Not. Amt. * CCF
+ USD	-BAHT	5,000	12 วัน	0.00	0	0.00	0
+ USD	-BAHT	10,000	2 เดือน	0.02	200	0.015	150
+ USD	-BAHT	100,000	3 ปี	0.08 (0.05+0.03)	8,000	0.06 (0.0375+ 0.0225)	6,000
มูลค่าเทียบเท่า = Notional Amount * CCF				8,200		6,150	

สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต สำหรับนาย ก.

กรณีไม่มี Netting = มูลค่าเทียบเท่า * RW ของนาย ก .

$$= 8,200 * 0.5 = 4,100 \text{ ล้านบาท}$$

กรณีมี Netting = มูลค่าเทียบเท่า * RW ของนาย ก .

$$= 6,150 * 0.5 = 3,075 \text{ ล้านบาท}$$

ตัวอย่างการคำนวณ Current Exposure

บริษัทเงินทุน ABC ทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนกับบริษัท กขค 6 รายการ

CCY (ชื่อ)	CCY (ขาย)	Notional Amount	อายุสัญญาที่ เหลือ	CCF	Notional * CCF	Mark to Market	
						กำไร	ขาดทุน
+ USD	-BAHT	5,000	12 วัน	0	0	5	
+ USD	-BAHT	10,000	2 เดือน	0.01	100	10	
+BAHT	- USD	40,000	4 เดือน	0.01	400	20	
+ USD	-BAHT	30,000	5 เดือน	0.01	300		10
+BAHT	- USD	50,000	7 เดือน	0.01	500		5
+ USD	-BAHT	10,000	3 ปี	0.05	500	10	
Total					1,800	45	15

Current Exposure กรณีไม่มี Netting Agreement

กำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรม (CCE) = 45 ล้านบาท

มูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (PFCE_{Gross}) = 1,800 ล้านบาท

มูลค่าเทียบเท่าฯ = $45 + 1,800 = 1,845$ ล้านบาท

Current Exposure กรณีมี Netting Agreement

ยอดสูตรของกำไรและขาดทุนจากการ MTM (NCCE) = $45 - 15 = 30$ ล้านบาท

มูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (PFCE_{Gross}) = 1,800 ล้านบาท

มูลค่าความเสี่ยงสูตรที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต = $0.4 * \text{PFCE}_{\text{Gross}} + 0.6 * \text{NGR} * \text{PFCE}_{\text{Gross}}$

NGR = NCCE / CCE = $30 / 45 = 0.66$ ล้านบาท

มูลค่าความเสี่ยงสูตรที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต = $(0.4 * 1,800) + (0.6 * 0.66 * 1,800)$
 $= 1,440$ ล้านบาท

มูลค่าเทียบเท่าฯ = $30 + 1,440 = 1,470$ ล้านบาท

สรุปที่นิริษัท กขค. มีกับบริษัทเงินทุน ABC ในแต่ละกรณี

1. กรณีวิธี Current Exposure แบบไม่มี Netting

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = \text{CCE} + \text{PFCE}_{\text{Gross}} = 45 + 1,800 = 1,845 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับบริษัท กขค.} = 1,845 * 0.5 = 922.5 \text{ ล้านบาท}$$

2. กรณีวิธี Current Exposure แบบมี Netting ที่มีเงื่อนไขครบถ้วน

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = \text{NCCE} + \text{PFCE}_{\text{Net}} = 30 + 1,440 = 1,470 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับบริษัท กขค.} = 1,470 * 0.5 = 735 \text{ ล้านบาท}$$

ตัวอย่างกรณีมีสัญญาที่หักกลบกันได้ วิธี Original Exposure

สมมติว่าทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนกับ นาย ก 3 สัญญา

CCY (Bought)	CCY (Sold)	Notional Amount	Original Maturity	<u>วิธีที่ 1</u> (กรณีไม่มี Netting Agreement)		<u>วิธีที่ 2</u> (กรณีมี Netting Agreement)	
				CCF วิธีที่ 1	Not. Amt. * CCF	CCF วิธีที่ 2	Not. Amt. * CCF
- USD	+ BAHT	5,000	2 เดือน	0.02	100	0.015	75
+ USD	-BAHT	10,000	2 เดือน	0.02		0.015	
+ USD	-BAHT	100,000	3 ปี	0.08 (0.05+0.03)	8,000	0.06 (0.0375+ 0.0225)	6,000
ภาระผูกพันที่มีกับนาย ก. = Not. Amt * CCF				8,100		6,075	

สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต สำหรับนาย ก

1. วิธี Original Exposure แบบไม่มี Netting

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = 8,100 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต} = 8,100 * 0.5 = 4,050 \text{ ล้านบาท}$$

2. วิธี Original Exposure แบบมี Netting ที่มีเงื่อนไขครบถ้วน

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = 6,075 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต} = 6,075 * 0.5 = 3,037.50 \text{ ล้านบาท}$$

2. ตัวอย่างกรณีมีสัญญาที่หักกลบกันได้ **วิธี Current Exposure**

บริษัทเงินทุน ABC ทำสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนกับบริษัท กขค. ทั้งสิ้น 6 รายการ โดยสัญญารายการที่ 3 และ 4 เข้าข่ายการหักกลบกันได้ตามเงื่อนไข

Currency	Currency	Notional Amount	Residual Maturity	CCF	Notional * CCF	Mark to Market	
						Profit	Loss
+ USD	-BAHT	5,000	12 วัน	0	0	5	
+ USD	-BAHT	10,000	2 เดือน	0.01	100	10	
+BAHT	- USD	40,000	4 เดือน	0.01	400	20	
+ USD	-BAHT	30,000	4 เดือน	0.01	300		10
+BAHT	- USD	50,000	7 เดือน	0.01	500		5
+ USD	-BAHT	10,000	3 ปี	0.05	500	10	
Total					1,800	45	15

$$\text{Current Credit Exposure (CCE)} = 5 + 10 + (20 - 10) + 10 = 35 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{Net Current Credit Exposure (NCCE)} = (5 + 10 + (20 - 10) + 10) - 5 = 30 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{Potential Future Credit Exposure}_{\text{Gross}} (\text{PFCE}_{\text{Gross}})$$

$$= (100 + 500 + 500) + \text{PFCE}_{\text{Gross}} \text{ จากสัญญาที่ } 3 \text{ และ } 4 = 1,100 + (400 - 300) = 1,200$$

$$\text{Potential Future Credit Exposure}_{\text{Net}} (\text{PFCE}_{\text{Net}})$$

$$\text{NGR} = \text{NCCE} / \text{CCE} = 30 / 35 = 0.86 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{PFCE}_{\text{Net}} = (0.4 * \text{PFCE}_{\text{Gross}} + 0.6 * \text{NGR} * \text{PFCE}_{\text{Gross}})$$

$$= 0.4 * 1,200 + 0.6 * 0.86 * 1,200 = 1,097 \text{ ล้านบาท}$$

สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต สำหรับนาย ก

1. วิธี Current Exposure แบบไม่มี Netting

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = \text{CCE} + \text{PFCE}_{\text{gross}} = 35 + 1,200 = 1,235 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต} = 1,235 * 0.5 = 617.50 \text{ ล้านบาท}$$

2. วิธี Current Exposure แบบมี Netting ที่มีเงื่อนไขครบถ้วน

$$\text{มูลค่าเทียบเท่า} = \text{NCCE} + \text{PFCE}_{\text{net}} = 30 + 1,097 = 1,127 \text{ ล้านบาท}$$

$$\text{สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต} = 1,127 * 0.5 = 563.50 \text{ ล้านบาท}$$

เอกสารแนบ 3.3

บริษัทเงินทุน.....

รายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงิน รายเดือน สิ้นสุดวันที่.....

ส่วนที่ 1 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Original Exposure

หน่วย : บาท

วิธี Original Exposure (A)	มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (B)	มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยง (C)=(A) x (B)
1. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0		
2. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2		
3. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5		
รวม		

ส่วนที่ 2 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure

1. มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure หน่วย : บาท

1.1 มูลค่าภัยธรรมชาติในปัจจุบัน (Current Exposure)

- (a) ผลรวมด้านกำไรจากการ Mark to Market ที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ (Current Credit Exposure)
- (b) ผลรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนจากการ Mark to Market ที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ (Net Current Credit Exposure)

1.2 มูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Potential Future Credit Exposure)

- (a) ผลรวม PFCE_{Gross} สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์
- (b) ผลรวม PFCE_{Net} สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์

1.3 มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount)

- (a) ผลรวม CEA สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์
- (b) ผลรวม CEA สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์

2. มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure

วิธี Current Exposure (A)	มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (B)	มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยง (C)=(A) x (B)
2.1 น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0		
2.2 น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2		
2.3 น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5		
รวม		

ส่วนที่ 3 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงิน

หน่วย : บาท

วิธี Original Exposure และ วิธี Current Exposure (A)	มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (B)	มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยง (C)=(A) x (B)
1. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0		
2. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2		
3. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5		
รวม		

**คำอธิบายการจัดทำรายงาน
แบบรายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเที่ยบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์
สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงิน**

ก. ข้อความทั่วไป

1. รายงานนี้เป็นรายงานแสดงข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเที่ยบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA หรือมูลค่าเที่ยบเท่าฯ) สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินที่คำนวณ โดยวิธี Original Exposure และ วิธี Current Exposure

2. ให้บริษัทเงินทุนอ้างอิงแนวทางการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยง และมูลค่าเที่ยบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA หรือมูลค่าเที่ยบเท่าฯ) สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้

3. การจัดส่งรายงาน

3.1 ให้บริษัทเงินทุนที่ ไม่ต้อง ดำเนินกิจกรรมเพื่อรับความเสี่ยงด้านตลาด จัดส่งข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Original Exposure ตามรายการที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 1 และข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมตามรายการที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 3 แต่หากมีการทำสัญญาอนุพันธ์ที่นอกเหนือจากอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ยกับคู่สัญญารายได้ ให้จัดส่งข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure ตามรายการที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 2

3.2 ให้บริษัทเงินทุนที่ ต้อง ดำเนินกิจกรรมเพื่อรับความเสี่ยงด้านตลาด จัดส่งข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure ตามรายการที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 2 และข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมตามรายการที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 3

4. ให้บริษัทเงินทุนจัดทำรายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเที่ยบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามแบบรายงานที่กำหนดเป็นรายเดือน โดยแสดงยอดเป็นหน่วยบาท และให้ใส่เครื่องหมายจุลภาค “;” หลังหลักพัน หลักล้าน หลักพันล้าน และหลักล้านล้าน

อนึ่ง ในการรายงานให้เป็นสกุลเงินบาทเที่ยบเท่า โดยแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับการ

บันทึกบัญชีของสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ในการแปลงค่าสัญญาที่เกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยน ให้ปฏิบัติตามนี้

4.1 กรณีอนุพันธ์ทางการเงินเกี่ยวข้องกับเงินสกุลเดียว เช่น อนุพันธ์ทางการเงินที่มีการแลกเปลี่ยนระหว่างเงินตราต่างประเทศกับเงินสกุลบาท ให้ใช้จำนวนเงินตราต่างประเทศตามลัญญาคูณด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

4.2 กรณีอนุพันธ์ทางการเงินเกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศมากกว่า 1 สกุล ให้ใช้จำนวนเงินตราต่างประเทศตามลัญญาค่าด้านซื้อ (ขาย) คูณด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

5. สำหรับการรายงานข้อมูลอนุพันธ์ทางการเงินในระบบบริหารข้อมูลชุด DS_ARC , CL_Arrangement Type ให้บริษัทเงินทุนรายงานด้วยค่า Notional Amount หรือ Effective Notional Amount โดยให้ระบุค่า CCF เท่ากับ 0 และ นำหน้าความเสี่ยงเท่ากับ 0 ทั้งกรณีวิธี Original Exposure และวิธี Current Exposure

6. ให้บริษัทเงินทุนจัดทำรายงานตามรูปแบบแฟ้มข้อมูล Excel และคำอธิบายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยสามารถ Download Template File ได้จาก Website ที่ : www.bot.or.th, การรับส่งข้อมูลกับธนาคารแห่งประเทศไทย, แบบรายงาน (Template), แบบรายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงิน

7. ให้บริษัทเงินทุนจัดส่งรายงานภายใน 21 วันถัดจากวันสิ้นเดือนที่ต้องรายงานโดยให้เริ่มรายงานข้อมูลมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงและมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินงวดแรกสิ้นสุด ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2551 เป็นต้นไป

ทั้งนี้ให้ สง. ส่งข้อมูลผ่านทาง DMS Data Acquisition โดยใช้ช่องทาง Extranet (<https://webserv>) เลือกเมนู Submit File, เลือกหัวเรื่องชื่อ “Credit Equivalent Amount”, เลือกรายการชื่อ “Credit Equivalent Amount (Monthly) เพื่อจัดส่งข้อมูลเป็น Excel File

8. หากมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบรายงานนี้ โปรดติดต่อสอบถามได้ที่ฝ่ายนโยบายความเสี่ยง สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โทร. 0-2283-6821, 0-2283-5805

ข. ความหมายของรายการ

ส่วนที่ 1 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Original Exposure

ให้รายงานมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ โดยคำนวณจากการนำ Notional Principal Amount หรือ Effective Notional Amount ของรายการอนุพันธ์ทางการเงินคูณกับค่าเปล่งสภาพ (Credit Conversion Factor) ซึ่งมีทั้งกรณีไม่มี Netting Agreement และกรณีมี Netting Agreement ตามที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ และให้แสดงเฉพาะยอดรวม และให้รายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงโดยคำนวณจากการนำมูลค่าเทียบเท่าฯ คูณกับน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญาซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.5 โดยน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญาให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ให้แยกการรายงานเป็น 3 กรณี คือ

1. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0 หมายถึง กรณีคู่สัญญาลูกจัดในกลุ่มที่มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0
2. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2 หมายถึง กรณีคู่สัญญาลูกจัดในกลุ่มที่มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2
3. น้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับ 0.5 หมายถึง กรณีคู่สัญญาลูกจัดในกลุ่มอื่น ให้มีน้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5

นอกจากนี้ ให้แสดงผลรวมมูลค่าเทียบเท่าฯ และผลรวมมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงของทั้ง 3 กรณี

ส่วนที่ 2 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure

1. มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA)

สำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure เท่ากับ ผลรวมของมูลค่าภัยติธรรมในปัจจุบัน (Current Exposure) และมูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Potential Future Credit Exposure)

1.1 มูลค่าภัยติธรรมในปัจจุบัน (Current Exposure) หมายถึง มูลค่าภัยติธรรมของอนุพันธ์ทางการเงินทุกรายรุ่น ณ วันที่รายงาน ดังนี้

(a) ผลรวมด้านกำไรจากการ Mark to Market ที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ (Current Credit Exposure : CCE) หมายถึง ผลรวมด้านกำไรที่ได้จากการ Mark to Market (MTM) ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญาแต่ละรายที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ และรวมมูลค่า CCE ของคู่สัญญาทุกรายเพื่อให้ได้ค่าผลรวมด้านกำไรจากการ MTM ซึ่งต้องนำไปรายงานในแบบรายงานข้อ 1.1(a)

(b) ผลรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนจากการ Mark to Market ที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ (Net Current Credit Exposure : NCCE) หมายถึง ผลรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนจากการ MTM เฉพาะส่วนของอนุพันธ์ทางการเงินที่ทำกับคู่สัญญาที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ โดยค่า NCCE สามารถคำนวณได้ดังนี้

1. หายอดรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนที่ได้จากการ MTM สัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญาแต่ละรายที่มี Netting Agreement โดยกรณีที่ยอดรวมสุทธิของมูลค่ายุติธรรมมีค่าเป็นบวก ให้ใช้ยอดรวมสุทธิดังกล่าวเป็นมูลค่าของ NCCE และกรณีที่ยอดรวมสุทธิดังกล่าวมีค่าเป็นลบหรือศูนย์ ให้ NCCE มีมูลค่าเป็นศูนย์

2. รวมผลลัพธ์ตามข้อ 1 ของคู่สัญญาทุกรายที่มี Netting Agreement เข้าด้วยกัน ก็จะได้ค่าผลรวมสุทธิของกำไรและขาดทุนจากการ MTM ซึ่งต้องนำไปรายงานในแบบรายงานข้อ 1.1(b)

1.2 Potential Future Credit Exposure (PFCE) : หมายถึง มูลค่าความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยให้รายงานเป็น 2 กรณี ดังนี้

(a) ผลรวม PFCE_{Gross} สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่ไม่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ คำนวณโดยนำ Notional Principal Amount หรือ Effective Notional Amount คูณกับค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญาแต่ละรายที่ไม่มี Netting Agreement เพื่อให้ได้มูลค่า PFCE_{Gross} ของคู่สัญญาแต่ละราย จากนั้นรวมมูลค่า PFCE_{Gross} ของคู่สัญญาแต่ละราย ก็จะได้ผลรวม PFCE_{Gross} ซึ่งต้องนำไปรายงานในแบบรายงานข้อ 1.2(a)

(b) ผลรวม PFCE_{Net} สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่สามารถ Netting กันได้ตามเกณฑ์ (PFCE_{Net}) คำนวณมูลค่า PFCE_{Net} ของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินทุกสัญญาที่ทำกับคู่สัญญาแต่ละรายที่มี Netting Agreement ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ จากนั้นรวม

มูลค่า PFCE_{Net} ของคู่สัญญาทุกราย เพื่อให้ได้ผลรวม PFCE_{Net} ซึ่งต้องนำไปรายงานในแบบรายงาน
ข้อ 1.2(b)

1.3 มูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ (Credit Equivalent Amount : CEA)

คำนวณโดยการนำเอามูลค่า Current Exposure ตามข้อ 1.1 บวกกับมูลค่า Potential Future Credit Exposure ตามข้อ 1.2 และให้แสดงเฉพาะยอดรวมโดยแยกการรายงานเป็น 2 กรณี ดังนี้

(a) ผลรวม CEA สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่ไม่สามารถ Netting กันได้
ตามเกณฑ์ - คำนวณได้จากการรวมค่า CCE ตามข้อ 1.1 (a) และค่า PFCE_{Gross} ตามข้อ 1.2(a)

(b) ผลรวม CEA สำหรับอนุพันธ์ทางการเงินที่สามารถ Netting กันได้
ตามเกณฑ์ - คำนวณได้จากการรวมค่า NCCE ตามข้อ 1.1 (b) และค่า PFCE_{Net} ตามข้อ 1.2(b)

2. มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงินตามวิธี Current Exposure

ให้รายงานมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์ด้วยมูลค่าที่คำนวณได้จากข้อ 1.3
และให้รายงานมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงโดยคำนวณจากการนำมูลค่าเทียบเท่าฯ คูณกับน้ำหนักความ
เสี่ยงของคู่สัญญา ซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.5 โดยน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญาให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ ให้แยกการรายงานเป็น 3 กรณี คือ

1. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มที่มีน้ำหนัก
ความเสี่ยง เท่ากับ 0

2. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มที่มีน้ำหนัก
ความเสี่ยง เท่ากับ 0.2

3. น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มอื่น ให้มี
น้ำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5

นอกจากนี้ ให้แสดงผลรวมมูลค่าเทียบเท่าฯ และผลรวมมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงของ
ทั้ง 3 กรณี

ส่วนที่ 3 มูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมสำหรับรายการอนุพันธ์ทางการเงิน

ให้แสดงมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์รวม ซึ่งเท่ากับผลรวมของมูลค่า
เทียบเท่าที่คำนวณได้จากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 รวมทั้งแสดงมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมที่ได้จากการ
นำมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์รวมคูณกับน้ำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญา ซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.5

โดยนำหนักความเสี่ยงของคู่สัญญาให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ ให้แยกการรายงานเป็น 3 กรณี คือ

1. นำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มที่มีนำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0

2. นำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มที่มีนำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.2

3. นำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5 หมายถึง กรณีคู่สัญญาถูกจัดในกลุ่มอื่น ให้มีนำหนักความเสี่ยง เท่ากับ 0.5

นอกจากนี้ ให้แสดงผลรวมมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์รวมและผลรวมมูลค่าสินทรัพย์เสี่ยงรวมของทั้ง 3 กรณี

เอกสารแนบ 4

คุณสมบัติของสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (มี Netting Agreement)

ในกรณีที่บริษัทเงินทุนได้ลงนามในสัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (Netting Agreement) สามารถเลือกใช้วิธีการคำนวณภาระผูกพันสำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ทำการเงินแบบมี Netting ได้ ทั้งนี้ สัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกันที่มีเงื่อนไขครบถ้วน (Netting Agreement) ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นสัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษร มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย และเป็นสัญญา Master Agreement ที่ครอบคลุมถึงสัญญาอนุพันธ์ทำการเงินที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญา รายนั้น ๆ โดยยินยอมให้หักกลบลบหนี้ระหว่างกัน
2. ในกรณีที่มีคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดนัดชำระหนี้ (Default) ล้มละลาย เลิกกิจการ หรือเหตุอื่นในทำนองเดียวกัน สัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ฯ จะต้องกำหนดให้บริษัทเงินทุนต้องชำระหนี้ให้กับคู่ค้า หรือรับชำระหนี้จากคู่ค้าเป็นยอดรวมสุทธิเพียงยอดเดียว (Single Legal Obligation) โดยยอดรวมสุทธิดังกล่าวจะต้องเป็นผลรวมสุทธิของยอดชำระไว้และขาดทุนที่ได้จากการวัดมูลค่ามุตติธรรม (Mark to Market) ของสัญญาอนุพันธ์ทำการเงินที่บริษัทเงินทุนทำกับคู่สัญญาทุกสัญญาที่อยู่ภายใต้สัญญาที่ยินยอมให้หักกลบลบหนี้ฯ ฉบับเดียวกัน
3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายที่มีความรู้และความเข้าใจใน Netting Agreement ได้ให้ความเห็นชอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรว่า การหักกลบลบหนี้ตามข้อ 2 สามารถกระทำได้โดยไม่ขัดกับ
  - 3.1 กฎหมายของประเทศไทยที่สำนักงานใหญ่ของนิติบุคคลซึ่งเป็นคู่สัญญานั้น ตั้งอยู่ นอกจากนี้ หากคู่สัญญาเป็นสาขาของนิติบุคคลต่างประเทศ การหักกลบลบหนี้จะต้องไม่ขัดกับกฎหมายที่สาขาของนิติบุคคลนั้นทั้งอยู่ด้วย
  - 3.2 กฎหมายที่ใช้บังคับกับการทำธุกรรมนั้น ๆ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการหักกลบลบหนี้
4. ไม่มีเงื่อนไขที่มีผลบังคับให้คู่สัญญาฝ่ายที่มิได้ผิดสัญญาจะต้องชำระหนี้ในวงเงิน จำกัด หรือไม่ต้องชำระหนี้ให้กับคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญา หากคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญามีฐานะเป็นเจ้าหนี้สุทธิหลังการหักกลบลบหนี้ (Walkaway Clause)

เอกสารแนบ 5

หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับ ธุรกรรมการซื้อหรือขายตราสารโดยมีสัญญาจะขายหรือจะซื้อกืน (Private Repo) และธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (SBL)

1. ธุรกรรมการซื้อหรือขายตราสารโดยมีสัญญาจะขายหรือจะซื้อกืน (Private Repo)

1.1 สถาบันการเงินผู้ขายตราสาร (ผู้กู้ยืมเงิน)

หลักการ: ถือว่าเป็นการกู้ยืมเงินโดยวางตราสารเป็นประกัน และสมมุติว่าตราสารยังคงเป็นของผู้ขาย เนื่องจากในที่สุดแล้วผู้ขายก็จะได้รับตราสารคืนมาเมื่อครบกำหนดในสัญญาซื้อกืน ผู้ขายจึงยังคงต้องชำระเงินกองทุนสำหรับเงินลงทุนในตราสารดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ในกรณีที่ตราสารที่นำไปวางเป็นประกันมีมูลค่ามากกว่าเงินสดที่ได้รับ สถาบันการเงินผู้กู้จะต้องชำระเงินกองทุนสำหรับภาระผูกพันดังกล่าวด้วย โดยถือว่าส่วนต่างระหว่างเงินสดที่ได้รับกับมูลค่าตราสารที่เป็นประกันเป็นรายการนอกรอบดุล มีค่าเปล่งสภาพเท่ากับ 1

นอกจากนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินผู้กู้ยืมเงินต้องส่ง Margin (เงินสดหรือหลักทรัพย์) เพิ่มให้กับผู้กู้ เนื่องจากมูลค่าของตราสารลดลงจากเดิมที่นำไปวางเป็นประกันให้สถาบันการเงินนำสูญเสีย Margin ที่เกิดขึ้นนี้มาคำนวณเป็นสินทรัพย์เสี่ยงและชำระเงินกองทุนด้วยหรือรับหลักประกันคืนมา เนื่องจากมูลค่าของตราสารเพิ่มขึ้นจากเดิมที่นำไปวางเป็นประกันให้สถาบันการเงินหักมูลค่าที่จะนำไปคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงลงได้

1.2 สถาบันการเงินผู้ซื้อตราสาร (ผู้ให้กู้ยืมเงิน)

หลักการ: ถือสมมุติว่าสถาบันการเงินให้กู้ยืมเงินโดยมีตราสารเป็นหลักประกัน สถาบันการเงินผู้ให้กู้ยืมเงินต้องชำระเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และการผูกพันเหมือนการให้สินเชื่อตามปกติ ทั้งนี้ เนพาะส่วนที่คุ้มมูลหนี้ ในกรณีที่ต่อไปหลักประกันเสื่อมค่าลงทำให้หลักประกันที่มีอยู่ไม่คุ้มมูลหนี้ ส่วนต่างของยอดเงินให้กู้ยืมที่เกินกว่าหลักประกัน ให้กำหนดน้ำหนักความเสี่ยงตามความเสี่ยงของลูกหนี้คู่สัญญา ส่วนในกรณีมีการรับตราสารมาเป็นประกัน สถาบันการเงินผู้ให้กู้ไม่ต้องชำระเงินกองทุนสำหรับตราสารดังกล่าว เนื่องจากไม่ได้บันทึกในบัญชีของสถาบันการเงินผู้ให้กู้

นอกจากนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินผู้ให้กู้ยืมเงินเรียก Margin เพิ่มจากผู้กู้ หรือส่งคืนหลักประกันเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าตราสารที่ได้รับเป็นประกัน ในการคำนวณ

เงินกองทุนให้สถาบันการเงินนำ Margin ที่ได้รับเพิ่ม หรือหลักประกันที่ส่งคืนมาบวกหรือหักออกจากหลักประกันเดิมแล้วแต่กรณี

2. กฎกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (SBL)

2.1 สถาบันการเงินผู้ให้ยืมหลักทรัพย์

หลักการ: ถือว่าสถาบันการเงินผู้ให้ยืมยังคงเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ที่ให้ยืมอยู่เนื่องจากในที่สุดแล้วก็จะได้รับหลักทรัพย์ดังกล่าวคืน ดังนั้น สถาบันการเงินผู้ให้ยืมยังคงต้องดำเนินการเงินกองทุนตามเกณฑ์การดำเนินเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และการะผูกพันของสถาบันการเงิน

นอกจากนี้ ในการประกอบธุกรรม SBL สถาบันการเงินผู้ให้ยืมมีความเสี่ยงส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการที่คู่สัญญาอาจจะไม่สามารถส่งคืนหลักทรัพย์ที่ยืมไปได้ตามที่ตกลงไว้ในสัญญา ให้ผู้ให้ยืมดำเนินเงินกองทุนเพื่อรับรับความเสี่ยงนี้ โดยให้พิจารณาว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนี้ เหมือนกับความเสี่ยงที่เกิดจากการให้กู้ยืมโดยมีหลักประกัน และใช้เกณฑ์การดำเนินเงินกองทุนเหมือนกับการให้กู้ยืมเงินในปัจจุบัน โดยถือว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการนองบดุล มีค่าเปล่งสภาพเท่ากับ 1

ในการณ์ที่สถาบันการเงินผู้ให้ยืมมีการเรียก Margin เพิ่มหรือส่งคืนหลักประกัน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ให้ยืมหรือหลักทรัพย์ที่ได้รับเป็นประกันในการคำนวณเงินกองทุน ให้สถาบันการเงินนำ Margin ที่เรียกเพิ่มหรือหลักประกันที่ส่งคืนมาบวกหรือหักออกจากหลักประกันเดิมแล้วแต่กรณี

2.2 สถาบันการเงินผู้ยืมหลักทรัพย์

หลักการ: สถาบันการเงินผู้ยืมหลักทรัพย์โดยมีการส่งมอบหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์อื่นเป็นประกัน ต้องดำเนินเงินกองทุนสำหรับหลักทรัพย์ที่นำໄປทางเป็นประกัน เนื่องจากสถาบันการเงินผู้ยืมยังคงเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ที่นำໄປทางเป็นประกันอยู่ และในที่สุดแล้วก็จะได้หลักทรัพย์นั้นคืนมา

นอกจากนี้ ในการประกอบธุกรรม SBL สถาบันการเงินผู้ยืมมีความเสี่ยงส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการที่คู่สัญญาอาจจะไม่สามารถส่งคืนหลักประกันได้ตามที่ตกลงไว้ในสัญญาให้ผู้ยืมดำเนินเงินกองทุนเพื่อรับรับความเสี่ยงนี้ โดยให้พิจารณาว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนี้ เหมือนกับความ

ເສີຍທີ່ເກີດຈາກການໃຫ້ກູ້ຢືນ ໂດຍມີຫລັກປະກັນ ໂດຍຄືວ່າຮາຍການດັ່ງກ່າວເປັນຮາຍການອອກບຸດລ
ມີຄ່າແປ່ລົງສພາພເທົ່າກັບ 1

ທີ່ນີ້ ໃນຮຣີທີ່ສຕາບັນກາຣເຈິນຜູ້ຢືນຕ້ອງສ່າງ Margin ເພີ່ມ ມີຫລັກປະກັນຄືນ
ເນື່ອງຈາກມີກາຣເປົ່າຍືນແປ່ລົງໃນມູນຄ່າຂອງຫລັກທຣພຍ໌ທີ່ຢືນມາ ມີຫລັກທຣພຍ໌ທີ່ນຳໄປວາງເປັນປະກັນ
ໃນກາຣດຳນວາມເຈິນກອງທຸນໃຫ້ສຕາບັນກາຣເຈິນນໍາ Margin ທີ່ຕ້ອງສ່າງເພີ່ມ ມີຫລັກປະກັນທີ່ໄດ້ຮັບກືນ
ມາບວກຫຼືຫຼັກອອກຈາກຫລັກປະກັນເດີມແລ້ວແຕ່ກຣົງ

คำตาม-คำตอบ

	ประเด็นหารือ	แนวคิดตอบ
ประกาศ ชปท. ที่ สนส. 54/2551 และ 55/2551 เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์ และสำหรับบริษัทเงินทุน		
1.	อัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการแปลงค่าเพื่อการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ สง. สามารถใช้อัตราแลกเปลี่ยนอื่นนอกเหนือจากที่ ชปท. กำหนดได้หรือไม่	ชปท. กำหนดให้ สง. รายงานข้อมูลลึกลึกลงเดือน โดยให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของสถาบันการเงิน ในระหว่างเดือน สง. จะใช้อัตราแลกเปลี่ยนจากแหล่งใดก็ได้เพื่อการบริหารภัยในเอง แต่การปฏิบัติตามเกณฑ์การคำนวณกองทุน และการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ตามที่กฎหมายกำหนด ให้ สง. ใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามที่ ชปท. กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต และว่าด้วยการกำกับลูกหนี้รายใหญ่เป็นหลักในการพิจารณา
2.	กรณีมีเงินสดที่คู่สัญญานำมาระวังไว้เป็นหลักประกันให้มี RW เท่ากับ 0 โดยไม่คำนึงถึง RW ของคู่สัญญา ใช่หรือไม่ และรายงานอย่างไร	ใช่ โดยให้มีการรายงานข้อมูลดังนี้ - สำหรับสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินที่มีเงินสดวางไว้เป็นหลักประกัน ให้รายงาน มูลค่าเทียบเท่าฯ ในตาราง Excel File โดยมี RW เท่ากับ 0 - สำหรับรายการ Margin Call ที่ สง. ได้รับเงินสดมาเป็นประกัน ให้รายงานในหัวขอที่เกี่ยวข้องใน DS_RWA โดยมี RW เท่ากับ 0
3.	สง. สามารถให้สินเชื่อโดยมีตัวแลกเงินของบุคคลอื่นเป็นประกันได้หรือไม่	สง. สามารถให้สินเชื่อโดยมีตัวแลกเงินของบุคคลอื่นที่ออกโดย สง. นั้น จดจำนำ เป็นหลักประกัน ได้โดยได้ RW เท่ากับ 0
4.	เงินมัดจำที่ สง. ได้วางไว้กับกรมบังคับคดีในวันที่ สง. ประมูลทรัพย์ที่ขายทอดตลาดได้นั้น ในทางบัญชีธนาคารได้บันทึกเงินดังกล่าวไว้เป็นเงินมัดจำ	เงินมัดจำการซื้อที่ดินที่จดจำนำของเป็นหลักประกันของลูกหนี้ NPL จะบันทึกเป็นเงินมัดจำ ซึ่งจัดเป็นสินทรัพย์อื่น รายการดังกล่าวเป็นเงินมัดจำที่จะซื้อที่ดินซึ่ง

	ประเด็นหารือ	แนวคิดตอบ
	และจะสังออกไปบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินรายการขายในวันที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ต่อไป จะคิด RW เท่ากับ 0 ตามกรมบังคับคดี หรือ เท่ากับ 1.0	เป็นทรัพย์สินรายการขาย ซึ่งมี RW เท่ากับ 1.0 ดังนั้น จึงกำหนดให้ สง. คำนวณ RW สำหรับเงินก้อนนี้เท่ากับ 1.0 เนื่องจากถือเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินที่จะซื้อมา
5.	เงินให้สินเชื่อแก่รายย่อยและ SME ที่มี RW 0.75 ให้นับรวมวงเงินตามนิยามผู้ที่เกี่ยวข้องเดินคาดว่าจะใช้ไปจนถึงเมื่อไร	คาดว่าจะใช้ไปจนกว่า สง. จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน Basel II
6.	รายการสินทรัพย์ที่เกิดจากการวัดมูลค่าอยู่ต่อรูมของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน (Mark to Market) ที่ปัจจุบันแสดงเป็นรายการสินทรัพย์อื่นในงบดุลให้รายงานตัวย RW เท่ากับ 0 โดยที่ไม่สนใจ RW ของคู่สัญญาใช่หรือไม่	ใช่ เนื่องจากค่า MTM ที่ก่อตัวจะถูกนำไปรวมคำนวณเงินกองทุนโดยหมายค่าเทียบเท่าๆ และคุณ RW ของคู่สัญญาอยู่แล้ว จึงกำหนดให้ค่า MTM มี RW เท่ากับ 0 เพื่อไม่ให้เข้าซ้อนกัน
7.	ภาระผูกพันที่ สง. ได้ทำการคำปรึกษาให้กับผู้ส่งออกตามเด็ตเตอร์ออฟเครดิต โดย สง. จะชำระเงินให้แก่ลูกค้าที่เป็นผู้ส่งออก เมื่อธนาคารที่ออก L/C ไม่ชำระเงิน มีค่า CCF เท่ากับเท่าไร	ค่า CCF เท่ากับ 1.0 เนื่องจากเป็นการคำปรึกษารายการที่เป็นตัวเงิน (Financial Obligation) ซึ่งถือเป็น Direct Credit Substitutes
8.	ภาระผูกพันตามสัญญาคำปรึกษาให้ลูกค้าที่หนังสือสัญญารับกำหนดแล้วแต่ธนาคารพาณิชย์ไม่ได้รับคืนสัญญาต้นฉบับ ภาระผูกพันดังกล่าวมีค่าแบ่งส่วนเท่าใด	1. สัญญาคำปรึกษาลูกค้าที่ระบุระยะเวลาของสัญญาไว้อย่างชัดเจน - เมื่อครบกำหนดระยะเวลาของสัญญาและ สง. ได้รับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากลูกค้าแล้ว แม้ว่า สง. ไม่สามารถตามต้นฉบับสัญญาคำปรึกษาคืนได้ ให้อีกว่ามีค่าแบ่งส่วน เท่ากับ 0 2. สัญญาคำปรึกษาลูกค้าที่ไม่ระบุระยะเวลาของสัญญาไว้อย่างชัดเจน - เมื่อการดำเนินงานของลูกค้าเสร็จสิ้นลง ซึ่งแสดงถึงการสิ้นสุดของสัญญาคำปรึกษา โดย สง. ไม่มีความเสี่ยงจากการนั้นอิกต่อไป และ ได้รับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากลูกค้าแล้ว ให้อีกว่ามีค่าแบ่งส่วน เท่ากับ 0 ทั้งนี้ สง. สามารถใช้เอกสารแสดงการรับมอบงานของผู้รับจำเป็นหลักฐานแสดงการสิ้นสุดของสัญญาคำปรึกษา หรือใช้หนังสือตอบยืนยันว่าผู้รับจำเป็นได้ปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงแล้ว

	ประเด็นหารือ	แนวคิดตอบ
		มาแนบแทนต้นฉบับ หากไม่สามารถทวงถามต้นฉบับสัญญาคำประกันดังกล่าว กลับคืนมาได้ ทั้ง 2 กรณีข้างต้น หากเกิดความเสียหายขึ้นภายในหลัง และ สง. ต้องรับผิดชอบ ชดใช้ค่าเสียหายนั้น ให้ สง. บันทึกความเสียหายดังกล่าว โดยถือเป็นสิทธิ เรียกร้องซึ่งเกิดจากการชดใช้ค่าเสียหายแทนลูกค้าตามภาระผูกพัน ซึ่งมีนำหนัก ความเสี่ยง เท่ากับ 1.0
9.	การคำประกันการเพิ่มทุน หรือการคำประกันในลักษณะอื่นใด เพื่อประโยชน์ ในการกู้ยืมเงินของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ที่มีค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor หรือ) เท่ากับ 1.0 นั้นรวมถึงภาระผูกพันตามสัญญาหรือ ข้อตกลงการรับประกันความเสี่ยงด้านเครดิตหรือไม่	การคำประกันการเพิ่มทุนที่มีค่า CCF เท่ากับ 1.0 <u>ไม่รวมภาระผูกพันตามสัญญา</u> รับประกันความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Derivatives) สำหรับการคำนวณ สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตตามสัญญา Credit Derivatives (ทั้งในส่วนของการ ในการและนอกงบดุล) ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในประกาศน้ำหน้าแห่ง ประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรม Credit Derivatives
10.	ค่าแปลงสภาพของวงเงินสินเชื่อที่เป็น Committed Line ปัจจุบันมีค่า CCF เท่ากับ 0 ชปท. มีแผนจะปรับเป็น 0 และ 0.2 เมื่อไหร่	เป็นตามที่กำหนดตามหลักเกณฑ์ Basel II
11.	ธนาคารที่ดำเนินกองทุนเพื่อรับความเสี่ยงด้านตลาด ให้ใช้วิธี Current Exposure ใน การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าที่จะนับเป็นสินทรัพย์สำหรับภาระ ผูกพันที่เป็นสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาทุกราย แล้วในกรณี SLL ยังสามารถใช้วิธี Original Exposure กับลูกค้าที่ทำสัญญาอนุพันธ์ด้านอัตรา แลกเปลี่ยนและด้านดอกเบี้ยเท่านั้น ได้หรือไม่	สำหรับเกณฑ์ SLL ใช้หลักเกณฑ์เข่นเดียวกับหลักเกณฑ์การดำเนินกองทุน กล่าวคือ ชป. ได้ที่ต้องดำเนินกองทุนเพื่อรับความเสี่ยงด้านตลาด ให้ใช้วิธี Current Exposure ส่วน ชป. ได้ไม่ต้องดำเนินกองทุนเพื่อรับความเสี่ยงด้าน ตลาด ให้สามารถเลือกใช้วิธี Original หรือ Current Exposure ได้
12.	ค่าแปลงสภาพสำหรับสัญญาอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและด้านอัตรา ดอกเบี้ย ในตารางที่ 1 ของเอกสารแนบ 3 ของประกาศได้กำหนดค่าแปลง	การนับอายุของสัญญาหรือระยะเวลาคงเหลือของสัญญาให้นับตั้งแต่ Trade Date เนื่องจากถือว่าสัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว การเปลี่ยนแปลงของ Market Factor ระหว่าง

	ประเด็นหารือ	แนวคิดตอบ
	สภาพสำหรับอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย และระบุท้ายตารางว่า อายุสัญญาของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินให้นับตั้งแต่ Trade Date ประเด็น เนื่องจากในทางปฏิบัติของการอนุพันธ์ทุกรายการ Trade Date จะเกิดขึ้น ก่อน Effective Date ของสัญญา ซึ่งถือเป็นปกติในการทำธุรกรรมอยู่แล้ว ดังนั้น ถ้าสมมติว่า สัญญาอนุพันธ์มีอายุ 2 ปี ดังนั้น การนับอายุของสัญญา อนุพันธ์ตั้งแต่ Trade Date ข้างต้น จะทำให้อายุสัญญาเกินกว่า 2 ปี เช่น เป็น 2 ปี 2 วัน หรือ 2 ปี กับ 1 สัปดาห์ซึ่งกลยุทธ์ที่ต้องใช้ Conversion Factor ที่ เกินกว่าสองปี ซึ่งไม่น่าจะสะท้อนความเสี่ยงของอายุสัญญา 2 ปี ที่แท้จริง ซึ่ง น่าจะนิยามว่า "อายุเริ่มต้นของสัญญา" ตามประมวลนับเก่า	Trade Date และ Effective Date จะทำให้ สง. มีกำไรขาดทุนกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม สง. สามารถใช้วิธี Current Exposure ซึ่งมีค่า CCF ตามอายุสัญญาที่เหลือ
13.	การนับระยะเวลาของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินสำหรับการคำนวณมูลค่า เพียงเท่าๆ ยกตัวอย่างเช่น วันจันทร์เป็นวัน Trade date และวันศุกร์เป็น วันสิ้นสุดสัญญา จะถือว่าสัญญามีอายุกี่วัน	กรณีสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน การนับอายุสัญญาให้นับตั้งแต่วัน Trade Date ตามตัวอย่าง ณ สิ้นวันจันทร์ ซึ่งเป็น Trade Date นั้น อายุสัญญาที่เหลือจะเท่ากับ อายุสัญญา คือ 4 วัน โดยนับวันจันทร์ถึงวันพุธทั้งหมด แต่ไม่นับวันศุกร์ซึ่งวัน สิ้นสุดสัญญานี้ยังไม่มี position ดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม กรณีรายการสินทรัพย์ในงบการเงิน ในส่วนของการบันทึก บัญชี ให้ สง. ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี สำหรับการคำนวณการดำเนิน กองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง สปท. ให้ สง. ที่เลือกใช้ Settlement Date ใน การบันทึกบัญชี จะต้องปรับปรุงรายการดังกล่าวเสมอเมื่อใช้ Trade Date Accounting ทุกวันสิ้นเดือน เพื่อให้การดำเนินกองทุนของ สง. เป็นมาตรฐานเดียวกัน

	ประเด็นหารือ	แนวคิดตอบ
14.	การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าฯ สำหรับรายการ Option ให้คำนวณเฉพาะ Option Purchased ใช่หรือไม่	กรณีที่ไม่มี Netting Agreement ให้คำนวณมูลค่าเทียบเท่าฯ เฉพาะ Option Purchased สำหรับกรณีมี Netting Agreement ให้คำนวณจากทั้งสัญญา Option Purchased และ Option Sold
15.	สัญญา Netting Agreement ต้องให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายที่มีความรู้เกี่ยวกับสัญญา Netting Agreement ให้ความเห็นชอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรทุกสัญญาหรือไม่	แบ่งเป็น 2 กรณี คือ - กรณีที่ สง. ใช้สัญญา ISDA Master Agreement โดยไม่มีการปรับปรุงแก้ไขใด ๆ (Amendment) และ สง. เป็นสมาชิก ISDA ซึ่งสามารถได้รับความเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายว่าการหักกลบลบหนี้ตามสัญญา ISDA ไม่ขัดกับกฎหมายของประเทศไทยสำหรับกิจกรรมในสัญญานี้ แต่หากไม่สามารถหักกลบลบหนี้ตามระบุในเอกสารแนบท้าย 4 ของประกาศ ราชบก. ให้ สง. สามารถใช้ Legal Opinion ที่ได้รับมาันนี้ได้เลย - กรณีที่ สง. ใช้สัญญา ISDA แต่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ให้ผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความรู้เกี่ยวกับสัญญา Netting Agreement ให้ความเห็นชอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรทุกสัญญา เนื่องจากสัญญาแต่ละฉบับอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน
16.	ขอให้ ราชบก. ระบุให้ชัดเจนว่า ค่า Payoff ของสัญญา Digital Option ที่นำมาเปรียบเทียบ เป็น Payoff ของรอบดอกเบี้ยเดียว (ซึ่งคำนวณจาก เงินต้น x อัตรา Rebate x จำนวนวัน/365 (กรณีธุรกรรมในสกุลบาท) หรือทุกๆ รอบดอกเบี้ยรวมกัน หากเป็นทุกรอบดอกเบี้ยรวมกัน ควรเป็นมูลค่าปัจจุบัน (Present Value) ที่ต้องใช้ Discount Factor มารวมคำนวณหรือไม่	หลักเกณฑ์คำนวณเงินกองทุนกำหนดให้ Decompose ธุรกรรมอนุพันธ์ออกเป็นธุรกรรมย่อย ซึ่งโดยหลักการต้องการให้มีเงินกองทุนเพียงพอที่จะรองรับ counterparty credit risk ของการทำธุรกรรมดังกล่าว สำหรับกรณีธุรกรรม Digital options ซึ่งโดยปกติจะสามารถคำนวณหา Maximum exposure ที่อาจมีต่อสัญญาได้ จึงได้กำหนด Maximum exposure ดังกล่าวไว้เป็นเพดานของมูลค่าที่เทียบเท่า

	ประเด็นหารือ	แนวคิดตอบ
		เป็นสินทรัพย์ โดย Maximum Exposure ดังกล่าวเท่ากับจำนวนเงินสูงสุดที่อาจมีการจ่ายชำระกันในอนาคต โดยไม่มีการคิดลด
17.	ในการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าๆ ของรายการ Digital Option สง. สามารถคำนวณตามวิธีต่อไปนี้ ได้หรือไม่ 1. กรณี Original Exposure ให้มูลค่าเทียบเท่าๆ เท่ากับ Payoff ของสัญญา Digital Option 2. กรณี Current Exposure ให้ค่า PFCE เท่ากับ Payoff ของสัญญา Digital Option เนื่องจากในกรณี Structured Derivatives ที่มีรายการ Digital Option ในกรณีที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อธนาคาร และไม่สามารถคำนวณ MTM แยกเป็น Digital รายการเดียวได้ (MTM ทั้ง Package โดยไม่แยกเป็นรายการเดียว) จะไม่สามารถคำนวณโดยใช้ Current Exposure ได้	1. ในกรณี Original Exposure ให้มูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เท่ากับ Payoff ของสัญญา Digital Options ตามวิธีการที่ระบุในข้อ 16 2. สำหรับกรณี Current Exposure หาก ธพ. จะใช้ Payoff ของสัญญา Digital ใน การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์ จะต้องสามารถคำนวณหา MTM ในส่วนของ Digital ได้ โดยในกรณีที่ไม่สามารถคำนวณหาค่า MTM ของ Digital ต่างหากได้ ให้คำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์ตามองค์ประกอบย่อยตามเดิม